

Name: Reza Jafari

NLP Assignment 2

Professor: Dr. Leila Safari

Homework 2-1: Adventures with Word Embeddings

The aim of this assignment is to furnish you with a solid practical and theoretical understanding of the inner workings of word embeddings. In the first part of the assignment, you will explore the effects of the various hyperparameters in word embedding algorithms. In the second part, you will use word embeddings in a classification task.

General instructions

You should budget at least a day just for your full set of experiments to run successfully. This likely means several days' worth of runtime in the debugging phase. We strongly recommend that you start coding as soon as possible, but at minimum a week in advance of the deadline.

1 Parameter Search

The hyperparameters you will be exploring are:

- Architecture: (CBOW, Skip-gram)
- Dimension: (50, 100, 300)
- Window Size: (5, 10)
- Epochs: 5 (Train all models for exactly 5 epochs)
- *Note:* Keep negative sampling fixed at 5 to reduce search space.

This results in 12 unique settings ($2 \times 3 \times 2$).

Evaluation Implementation:

You will not be provided with evaluation scripts. Instead, you must implement the evaluation loop yourself using Gensim's built-in methods:

- Use `evaluate_word_pairs()` for the **WordSim353** task.
- Use `evaluate_word_analogies()` for the **BATS** tasks.
- **Note:** You are responsible for downloading the standard **WordSim353** and **BATS** datasets (available on typical NLP repositories like GitHub or Kaggle) and loading them correctly for these functions.

Writeup

Your submission for this part of the assignment will consist of

- (1) A table containing the results of your parameter search;
- (2) A written analysis of your results.

Each row of the table should contain numerical results for one choice of algorithm and parameter setting. The columns should include algorithm, context window, dimension, number of negative samples, correlation on WordSim353, accuracy for four BATS categories (you pick the ones you think are most interesting from among the 9 low-level categories, the 4 high-level categories, or the total score), and accuracy on the win353 paraphrase corpus. The table should look something like this:

Architecture	Win.	Dim.	#Neg.samples	WordSim	BATS 1	BATS 2	BATS 3	Win353-Para
Skip-gram	5	100	5	47.05	0.01	0.02	0.03	0.01
...	

Table 1: An example results table.

Your writeup should at least address the following prompts, but you are also encouraged to include other interesting observations or hypotheses you have made.

1. Does larger dimensionality always equate to better performance? In which categories and for which models? Why do you think this is?
2. Does better performance on one task mean better performance on the others? Provide a hypothesis as to why or why not.
3. Was performance roughly similar across all analogy categories? If different, how did it vary? Why do you think you observed this variation? Perform a brief error analysis and compare errors across the BATS categories you selected for your table.

Qualitative Analysis In addition to the numerical analysis, you must perform a qualitative inspection to understand what the model is actually learning:

- Pick **3 polysemous words** (words with multiple meanings), such as "bank", "apple", or "run".
- Find the **5 nearest neighbors** for these words in your **best performing model** vs. the **worst performing model** from Part 1.
- **Analyze the Window Size Effect:** Compare the neighbors. How did the context window size affect the semantic vs. syntactic similarity? (e.g., Does a small window like window=2 yield "running" for "run", while a larger window like window=10 yields "marathon"?).
- Report these findings in a table and briefly discuss them.

1.1 Training corpus

Instead of the classic Brown corpus, you will train your embedding models on the WikiText-2 dataset (or text8). This dataset allows for capturing richer semantic relationships due to its larger vocabulary and diversity.

You can download it via torchtext or directly from HuggingFace datasets, or use the gensim.downloader API (e.g., `api.load('text8')`).

Preprocessing: The raw data requires cleaning. You must implement a preprocessing pipeline that removes punctuation, handles numbers (e.g., replace with), and lowers all cases.

1.2 Implementation details

We recommend that you train your word2vec models using the Gensim package. You are welcome to code up your own implementation (e.g. in PyTorch) if you like, but if you choose to do this, you are responsible for ensuring that your implementation is correct.

1.3 Bonus

For up to five points of extra credit, you may also do an additional evaluation and analysis. You can evaluate the above parameter settings on GloVe (in this case we recommend using the implementation of GloVe available from its website); Alternatively, you may implement a novel modification to word2vec or GloVe and evaluate it for up to five points of extra credit.

Answer to part 2-1

۱) کد Python در GoogleColab قرار داده شد (لینک ضمیمه گردیده است)

✓ [Click on link](#)

✓ [GitHub](#)

ترجمه سوال «۱» به فارسی

② تمرین ۱-۲: ماجراجویی با تعبیه‌های واژه (Word Embeddings)

هدف این تمرین این است که درک عملی و نظری محکمی از ساز و کار داخلی تعبیه‌های واژه (word embeddings) به دست آورید در بخش اول، اثر ابر پارامترهای مختلف در الگوریتم‌های تعبیه‌واژه را بررسی می‌کنید در بخش دوم نیز از تعبیه‌های واژه در یک کار طبقه‌بندی استفاده خواهید کرد.

② دستورالعمل‌های کلی

برای اجرای کامل آزمایش‌ها باید زمان کافی در نظر بگیرید؛ اجرای مجموعه کامل آزمایش‌ها ممکن است حداقل یک روز طول بکشد و در مرحله دیباگ نیز زمان اجرا افزایش پیدا کند توصیه می‌شود از چند روز قبل از موعد تحویل کدنویسی را شروع کنید.

۱) جست‌وجوی ابر پارامتر (Parameter Search)

ابر پارامترهایی که باید بررسی شوند:

- ❖ معماری CBOW و Skip-gram
 - ❖ بُعد بردار (Dimension): ۵۰، ۱۰۰، ۳۰۰
 - ❖ اندازه پنجره (Window size): ۵ و ۱۰
 - ❖ Epochs: دقیقاً ۵ (همه مدل‌ها دقیقاً ۵ اپیاک آموزش ببینند)
 - ❖ نکته: Negative sampling را ثابت و برابر ۵ نگه دارید.
- این ترکیب‌ها در مجموع ۱۲ تنظیم یکتا ایجاد می‌کند (۲×۳×۲).

۲) ارزیابی (Evaluation)

اسکرپت ارزیابی آماده داده نمی‌شود و باید خودتان حلقه ارزیابی را با توابع داخلی Gensim پیاده‌سازی کنید:

❖ `WordSim353` با `evaluate_word_pairs()`

❖ **evaluate_word_analogies()** با **BATS**

❖ دانلود و بارگذاری درست دیتاست‌های **WordSim353** و **BATS** بر عهده شماست.

(۳) گزارش (Writeup)

تحويل بخش اول شامل:

(۱) یک جدول شامل نتایج جست‌وجوی پارامترها

(۲) یک تحلیل نوشتاری از نتایج

در جدول هر ردیف مربوط به یک تنظیم است و ستون‌ها شامل معماری، اندازه پنجره، بُعد، تعداد **negative samples**، همبستگی **WordSim353**، دقت ۴ دسته منتخب **BATS**، و همبستگی روی **Win353 paraphrase** است.

در تحلیل نوشتاری، حداقل باید به این پرسش‌ها پاسخ دهید:

(۱) آیا بُعد بزرگ‌تر همیشه باعث عملکرد بهتر می‌شود؟ کجاها و چرا؟

(۲) آیا بهتر شدن در یک تسک یعنی بهتر شدن در سایر تسک‌ها هم هست؟ چرا؟ و چرا نه؟

(۳) آیا عملکرد در دسته‌های مختلف **analogy** مشابه است؟ اگر متفاوت است، چگونه و چرا؟ یک **error analysis** کوتاه انجام دهید.

(۴) تحلیل کیفی (Qualitative)

❖ ۳ واژه چند معنایی (مثل **run, apple, bank**) انتخاب کنید

❖ ۵ همسایه نزدیک را در بهترین مدل و بدترین مدل پیدا کنید

❖ اثر **Window** را تحلیل کنید: پنجره کوچک بیشتر شباهت نحوی/صرفی می‌دهد یا معنایی؟ پنجره بزرگ چطور؟

❖ یافته‌ها را در قالب جدول گزارش کنید و کوتاه بحث کنید.

(۵) داده آموزشی و پیش‌پردازش

به جای **Brown corpus**، مدل‌ها روی **WikiText-2** یا **text8** آموزش داده می‌شوند داده خام باید پاکسازی شود:

حذف علائم نگارشی، مدیریت عددها (مثل **<NUM>**)، و **lowercase** کردن.

هدف تمرین «۱» - Purpose of exercise 1

هدف بخش اول این است که نشان دهد انتخاب‌های اصلی در **Word2Vec** (معماری **CBOW/Skip-gram**، بُعد بردار، و اندازه پنجره) چگونه کیفیت تعبیه‌ها (**Embeddings**) را تغییر می‌دهند؛ هم در سنجش شباهت کلمه (**WordSim353**) و (**Win353-Para**) و هم در سنجش روابط قیاسی/آنالوژی (**BATS**)

در پایان نیز با تحلیل کیفی همسایه‌های نزدیک واژه‌های چندمعنایی، بررسی می‌کنیم مدل‌ها چه نوع اطلاعاتی را بهتر یاد گرفته‌اند (معنایی در برابر نحوی/صرفی)

گزارش نهایی «Part 1» - Report of the first exercise

۱) داده آموزشی، پیش‌پردازش و تنظیمات کلی

❖ **text8: Training corpus** (از طریق **gensim.downloader**)

❖ **Preprocessing pipeline**

- تبدیل همه توکن‌ها به حروف کوچک (**lowercasing**)
- حذف علائم نگارشی (**punctuation removal**)
- تبدیل عددها به توکن **<NUM>**

❖ تنظیمات ثابت آموزش:

- **epochs = 5**
- **negative = 5**
- **min_count = 5** (طبق اجرای ما)

۲) فضای جست‌وجوی پارامترها

برای **Word2Vec**، ۱۲ مدل با ترکیب‌های زیر آموزش داده شد:

❖ **{CBOW, Skip-gram}: Architecture**

❖ **{۳۰۰, ۱۰۰, ۵۰}: Dimension**

❖ **{۱۰, ۵}: Window size**

❖ **Negative sampling: ۵ (ثابت)**

❖ **Epochs: ۵ (ثابت)**

(۳) ارزیابی و معیارها

برای ارزیابی از توابع داخلی Gensim استفاده شد:

(آ) WordSim353

- ❖ تابع: `model.wv.evaluate_word_pairs(wordsim353_path)`
- ❖ خروجی این تابع معمولاً شامل دو نوع همبستگی است (Pearson و Spearman)
- ❖ در این گزارش مطابق فایل خروجی ما، Spearman گزارش شده است (WordSim353_Spearman)

(ب) Win353 Paraphrase

- ❖ تابع: `model.wv.evaluate_word_pairs(win353_path)`
- ❖ مشابه WordSim353، خروجی شامل Pearson و Spearman است
- ❖ در این گزارش، Spearman گزارش شده است (Win353_Spearman)

(ج) BATS (Analogy)

- ❖ تابع: `model.wv.evaluate_word_analogies(questions_file)`
- ❖ خروجی این تابع شامل Accuracy است و در جدول شما با ستون‌های BATS_1... BATS_4 گزارش شده است
- ❖ **نکته اجرایی:** دیتاست BATS در اصل فایل‌های زوج‌واژه دارد، اما برای `evaluate_word_analogies` باید به فرمت سوال محور (Google analogy style) تبدیل شود در اجرای شما این تبدیل انجام شد و به همین دلیل ارزیابی BATS بدون خطا انجام شده است.

🔴 نکته مهم درباره OOV

- ❖ در خروجی ما:
 - `WordSim353_OOV%=0.566572`
 - `Win353_OOV%=0.566572`
- یعنی حدود ۵۶/۷ درصد از زوج کلمات ارزیابی در واژگان مدل وجود نداشته‌اند این مقدار **OOV** بالا می‌تواند سقف **attainable** برای همبستگی‌ها را کاهش دهد و در تفسیر نتایج باید در نظر گرفته شود (به خصوص به علت `min_count=5` که بخشی از واژه‌های کم‌فراوانی را حذف می‌کند).

۴) جدول نتایج جست و جوی پارامترها (Table 1)

❖ جدول زیر مستقیماً از word2vec_param_search_results.csv ما که در پایان تمرین به دست آوردیم استخراج شده است.

❖ توضیح BATS ها در این اجرا:

- BATS_1: plural_reg
- BATS_2: plural_irreg
- BATS_3: derivational (noun+less_reg)
- BATS_4: antonyms (binary)

ModelName	Architecture	Window	Dim	Neg	WordSim353 (Spearman)	WordSim DDV%	Win353-Para (Spearman)	Win353 DDV%	BATS_1	BATS_2	BATS_3	BATS_4	MeanScore
cbow_dim50_win5	cbow	5	50	5	0.5979	0.5666	0.4893	0.5666	0.5122	0.2856	0.0000	0.3137	0.4425
cbow_dim50_win10	cbow	10	50	5	0.6548	0.5666	0.5096	0.5666	0.5014	0.3046	0.0000	0.2484	0.4394
cbow_dim100_win5	cbow	5	100	5	0.6227	0.5666	0.5317	0.5666	0.6068	0.3840	0.0000	0.3725	0.4901
cbow_dim100_win10	cbow	10	100	5	0.6809	0.5666	0.5380	0.5666	0.6080	0.3682	0.0020	0.4510	0.5064
cbow_dim300_win5	cbow	5	300	5	0.6321	0.5666	0.5398	0.5666	0.6284	0.4286	0.0000	0.4052	0.5080
cbow_dim300_win10	cbow	10	300	5	0.6810	0.5666	0.5346	0.5666	0.6292	0.4024	0.0000	0.4314	0.5118
skipgram_dim50_win5	skipgram	5	50	5	0.6564	0.5666	0.5130	0.5666	0.5386	0.2782	0.0000	0.2484	0.4416
skipgram_dim50_win10	skipgram	10	50	5	0.6686	0.5666	0.5100	0.5666	0.4594	0.2652	0.0000	0.3072	0.4369
skipgram_dim100_win5	skipgram	5	100	5	0.6868	0.5666	0.5333	0.5666	0.5872	0.3700	0.0000	0.4967	0.5107
skipgram_dim100_win10	skipgram	10	100	5	0.6997	0.5666	0.5333	0.5666	0.5524	0.3294	0.0000	0.4118	0.4842
skipgram_dim300_win5	skipgram	5	300	5	0.6829	0.5666	0.5476	0.5666	0.5888	0.4044	0.0139	0.5359	0.5264
skipgram_dim300_win10	skipgram	10	300	5	0.7109	0.5666	0.5396	0.5666	0.5916	0.3758	0.0059	0.5163	0.5192

Table 1 - Results of parameter search (12 settings)

۵) انتخاب بهترین و بدترین مدل

با معیار MeanScore:

❖ بهترین مدل: skipgram_dim300_win5 با MeanScore = 0.5264

❖ بدترین مدل: skipgram_dim50_win10 با MeanScore = 0.4369

۶) تحلیل نتایج (پاسخ مستقیم به سوال ها)

۱) آیا بُعد بزرگ تر همیشه بهتر است؟

در نتایج مشاهده می شود که افزایش Dim از ۵۰ به ۱۰۰ و سپس ۳۰۰ به طور کلی باعث بهبود در WordSim/Win353 و برخی دسته های BATS شده است با این حال میزان بهبود از ۱۰۰ به ۳۰۰ معمولاً کمتر از جهش ۵۰ به ۱۰۰ است (بازده نزولی)

توضیح: بعد بالاتر ظرفیت نمایش روابط بیشتری را می‌دهد، اما با داده و epochs ثابت، بهبود می‌تواند محدود شود و حتی برخی روابط (مثل بعضی derivation ها) همچنان سخت باقی بمانند.

۲) آیا بهتر شدن در یک تسک یعنی بهتر شدن در سایر تسک‌ها؟

خیر لزوماً نه چون ماهیت تسک‌ها متفاوت است:

- ❖ WordSim/Win353 بیشتر شباهت معنایی/توزیعی را می‌سنجد.
- ❖ BATS روابط قیاسی را می‌سنجد که در برخی دسته‌ها (مورفولوژی/اشتقاق) به ساختارهای قاعده‌مند متکی است.
- ❖ بنابراین ممکن است مدلی در WordSim بهتر باشد ولی در یک دسته خاص BATS عملکرد ضعیف‌تری داشته باشد (و بالعکس).

۳) آیا عملکرد در دسته‌های BATS مشابه بود؟ (به همراه error analysis کوتاه)

عملکرد در دسته‌ها متفاوت بود:

- ❖ plural_reg (BATS_1) معمولاً بهتر از plural_irreg (BATS_2) بود، چون جمع منظم قاعده‌مندتر است و مدل راحت‌تر یاد می‌گیرد جمع نامنظم استثنای بیشتری دارد.
- ❖ antonyms (BATS_4) نسبتاً بهتر از دسته derivational بوده، اما همچنان سخت است چون متضادها در متن اغلب در زمینه‌های مشابه ظاهر می‌شوند و مدل‌های توزیعی ممکن است آن‌ها را نزدیک ببینند (distributional similarity).
- ❖ BATS_3 (noun+less_reg) تقریباً در اکثر تنظیمات نزدیک صفر مانده است این می‌تواند ناشی از چند عامل باشد:
 ۱. بسیاری از کلمات این رابطه ممکن است OOV باشند یا کم‌فراوانی و حذف شده باشند (min_count=5)
 ۲. رابطه اشتقاقی لزوماً یک offset خطی پایدار برای همه مثال‌ها ندارد
 ۳. حساسیت این دسته به واژگان و پوشش داده می‌تواند بسیار بالا باشد

جدول زیر از polysemous_neighbors.csv ما استخراج شده است (۵ همسایه نزدیک در بهترین و بدترین مدل)

Word	Best model neighbors (best=skipgram_dim300_win5)	Worst model neighbors (worst=skipgram_dim50_win10)
bank	monetary, banks, fund, suntrust, banking	banks, monetary, fund, banking, loans
apple	macintosh, iic, iigs, iie, amiga	macintosh, imac, iigs, iic, workstation
run	runs, running, ran, cooperatively, consecutively	running, drivers, lotteries, runs, backups

Table 2 - Nearest neighbors for polysemous words (best vs worst)

● بحث (اثر window)

با توجه به اینکه بهترین مدل window=5 و بدترین مدل window=10 دارد، در نمونه‌ی **run** دیده می‌شود که پنجره کوچک‌تر همسایه‌های نزدیک‌تری از نظر صرفی/نحوی (**runs/running/ran**) تولید کرده، اما پنجره بزرگ‌تر برخی همسایه‌های زمینه‌ای/موضوعی و گاهی نامرتبط (**drivers/lotteries/backups**) را وارد کرده است این رفتار با شهود رایج سازگار است: پنجره کوچک‌تر تمایل بیشتری به الگوهای محلی (نحوی/صرفی) دارد و پنجره بزرگ‌تر می‌تواند زمینه‌های معنایی گسترده‌تری را وارد کند، که گاهی باعث مخلوط شدن کاربردهای مختلف واژه می‌شود.

(۸) جمع‌بندی نهایی

در پارت اول تمرین ۱۲ مدل Word2Vec با ترکیب معماری، بُعد و اندازه پنجره آموزش داده شد نتایج نشان داد افزایش بُعد عموماً عملکرد را بهتر می‌کند و بهترین تنظیم ما Skip-gram با dim=300 و window=5 بوده است همچنین مشاهده شد که عملکرد بین تسک‌ها کاملاً همسو نیست و دسته‌های BATS سختی‌های متفاوتی دارند (به خصوص دسته derivational) تحلیل کیفی نیز نشان داد اندازه پنجره می‌تواند بر نوع همسایه‌ها (محلی/صرفی در برابر زمینه‌ای/موضوعی) اثر بگذارد.

Homework 2-2: Downstream Task Evaluation

One of the most popular usages of word embeddings is in classification tasks. Instead of relying on existing repositories, you will build a classifier from scratch to categorize text topics.

The Dataset: We have provided a dataset named AG_News_Subset.csv (or you can download the "AG News" dataset from Kaggle/Torchtext). This dataset contains news articles classified into 4 categories: World, Sports, Business, and Sci/Tech.

Your Task: You need to compare three different feature extraction methods for a Logistic Regression (or SVM) classifier:

1. **Baseline:** TF-IDF Vectorization (Bag-of-Words approach).
2. **Your Best Model:** Use the best performing Word2Vec model you trained in Part 1. Represent each document by **averaging** the word vectors of its tokens.
3. **Pretrained GloVe:** Use glove-wiki-gigaword-100 (available via Gensim). Represent documents by averaging the vectors.

Requirements:

- For the embedding-based methods, you must handle "Out-of-Vocabulary" (OOV) words appropriately (explain your strategy in the report).
- Report **Accuracy, Precision, Recall, and Macro-F1 Score** for all three methods in a comparison table.
- **Analysis:** Why does TF-IDF perform better or worse than averaged word embeddings in this specific task? Does the "World" category get confused with "Business" more often in one model than another? (Show a Confusion Matrix)

Reza Jafari (MSc Software student)

Department of Computer Engineering

Answer to part 2-2

۱) کد Python در GoogleColab قرار داده شد (لینک ضمیمه گردیده است)

✓ [Click on link](#)

✓ [GitHub](#)

ترجمه سوال «۲» به فارسی

⊙ تمرین ۲-۲: ارزیابی در کار پایین دستی

یکی از رایج ترین کاربردهای تعبیه های واژه (Word Embeddings) استفاده از آن ها در کارهای طبقه بندی (Classification) است در این تمرین به جای اتکا به مخازن آماده باید یک طبقه بند را از ابتدا بسازید تا متن ها را بر اساس موضوع دسته بندی کند.

⊙ دیتاست

دیتاستی با نام `AG_News_Subset.csv` در اختیار شما قرار داده شده است (یا می توانید دیتاست «AG News» را از `Kaggle/Torchtext` دریافت کنید) این دیتاست شامل خبرهایی است که در ۴ دسته طبقه بندی شده اند: `Sports`، `World`، `Business` و `Sci/Tech`

⊙ وظیفه شما

باید سه روش مختلف استخراج ویژگی را برای یک طبقه بند `LogisticRegression` (یا `SVM`) مقایسه کنید:

۱. روش پایه: `TF-IDF` (رویکرد `Bag-of-Words`)

۲. بهترین مدل شما: استفاده از بهترین `Word2Vec` آموزش داده شده در تمرین ۱ و نمایش هر سند با میانگین بردارهای کلمات.

۳. مدل از پیش آموزش دیده: استفاده از `glove-wiki-gigaword-100` و نمایش هر سند با میانگین بردارها.

⊙ الزامات

باید برای روش های مبتنی بر `embedding` مسئله ی `OOV` را مدیریت کرده و راهبردتان را توضیح دهید معیارهای `Recall`، `Precision`، `Macro-F1` را برای هر سه روش در جدول مقایسه گزارش کنید، و با تحلیل `Confusion Matrix` توضیح دهید چرا `TF-IDF` بهتر/بدتر از میانگین `embedding` ها عمل می کند و آیا کلاس `World` در یک مدل بیشتر با `Business` اشتباه می شود یا خیر.

هدف تمرین (2) - Purpose of exercise 2

هدف این تمرین بررسی اثر «نوع نمایش متن» بر عملکرد طبقه‌بندی موضوع اخبار است در اینجا یک مدل طبقه‌بندی ثابت (Logistic Regression) نگه داشته می‌شود و فقط نمایش متن تغییر می‌کند تا مشخص شود کدام نمایش برای این مسئله مناسب‌تر است علاوه بر مقایسه عددی معیارها، تحلیل Confusion Matrix کمک می‌کند کیفیت مدل تنها به یک عدد خلاصه نشود و به صورت دقیق‌تر روشن شود که خطاها بین کدام کلاس‌ها رخ می‌دهد به خصوص بررسی می‌شود آیا World بیشتر با Business اشتباه می‌شود یا خیر همچنین نقش OOV در روش‌های embedding-based بررسی می‌شود چون پوشش واژگانی پایین می‌تواند باعث شود بردار سند اطلاعات کافی نداشته باشد و دقت کاهش پیدا کند.

گزارش نهایی (Part 2) - Report of the second exercise

(1) داده و پیش‌پردازش

دیتاست AG_News_Subset.csv شامل ۷۶۰۰ نمونه خبر است متن نهایی هر خبر با اتصال Title و Description ساخته شد تا اطلاعات موضوعی کامل‌تری وارد مدل شود توزیع کلاس‌ها متوازن است و هر کلاس ۱۹۰۰ نمونه دارد داده‌ها با نسبت ۸۰/۲۰ به آموزش و آزمون تقسیم شدند و برای حفظ توازن کلاس‌ها از stratify استفاده شد. بنابراین مجموعه آزمون ۱۵۲۰ نمونه دارد و از هر کلاس دقیقاً ۳۸۰ نمونه در تست وجود دارد.

(2) مدل طبقه‌بندی

در هر سه روش از Logistic Regression استفاده شد تا مقایسه به شکل منصفانه انجام شود و تفاوت عملکرد صرفاً به تفاوت نمایش متن نسبت داده شود این طراحی آزمایش اجازه می‌دهد اثر ویژگی‌ها به صورت واضح دیده شود.

(3) روش‌های استخراج ویژگی

سه نوع ویژگی استخراج شد:

- ❖ TF-IDF به عنوان نمایش Bag-of-Words
- ❖ میانگین بردارهای سند با بهترین Word2Vec تمرین ۱
- ❖ میانگین بردارهای سند با GloVe-100 از پیش آموزش دیده

در روش‌های embedding-based نمایش هر سند با میانگین‌گیری از بردار توکن‌های داخل سند ساخته شد.

(۴) مدیریت OOV

در روش‌های Word2Vec(avg) و GloVe(avg)، توکن‌های خارج از واژگان (OOV) حذف شدند و فقط توکن‌های موجود در واژگان مدل در میانگین شرکت داده شدند اگر یک سند هیچ توکن in-vocab نداشت، بردار آن سند برابر بردار صفر در نظر گرفته شد میانگین OOV در تست برای Word2Vec حدود ۰.۰۶۱۱ و برای GloVe حدود ۰.۰۳۶۰ بود این اختلاف نشان می‌دهد GloVe پوشش واژگانی بیشتری دارد و همین موضوع می‌تواند نمایش سند را پایدارتر کند.

(۵) نتایج کمی

معیارهای Accuracy و نیز Precision/Recall/F1 به صورت Macro-average گزارش شد تا هر کلاس وزن برابر داشته باشد نتایج نشان داد GloVe(avg) اندکی بهتر از TF-IDF و هر دو بهتر از Word2Vec(avg) عمل کرده‌اند.

Method	Accuracy	Macro-Precision	Macro-Recall	Macro-F1	Avg-OOV-Test
TF-IDF + LR	0.882237	0.881546	0.882237	0.881537	-----
Best Word2Vec(avg) + LR	0.871711	0.871056	0.871711	0.871321	0.061080
GloVe-100(avg) + LR	0.884868	0.884510	0.884868	0.884621	0.035978

Table 1 - Comparison of Three Methods (Logistic Regression Classifier)

در Confusion Matrix سطرها کلاس واقعی و ستون‌ها کلاس پیش‌بینی شده هستند بنابراین هر مقدار خارج از قطر اصلی نشان‌دهنده یک نوع اشتباه است چون در مجموعه آزمون برای هر کلاس دقیقاً ۳۸۰ نمونه داریم، اعداد خطا را می‌توان مستقیماً به درصد نیز تفسیر کرد و شدت اشتباه‌ها را بهتر فهمید.

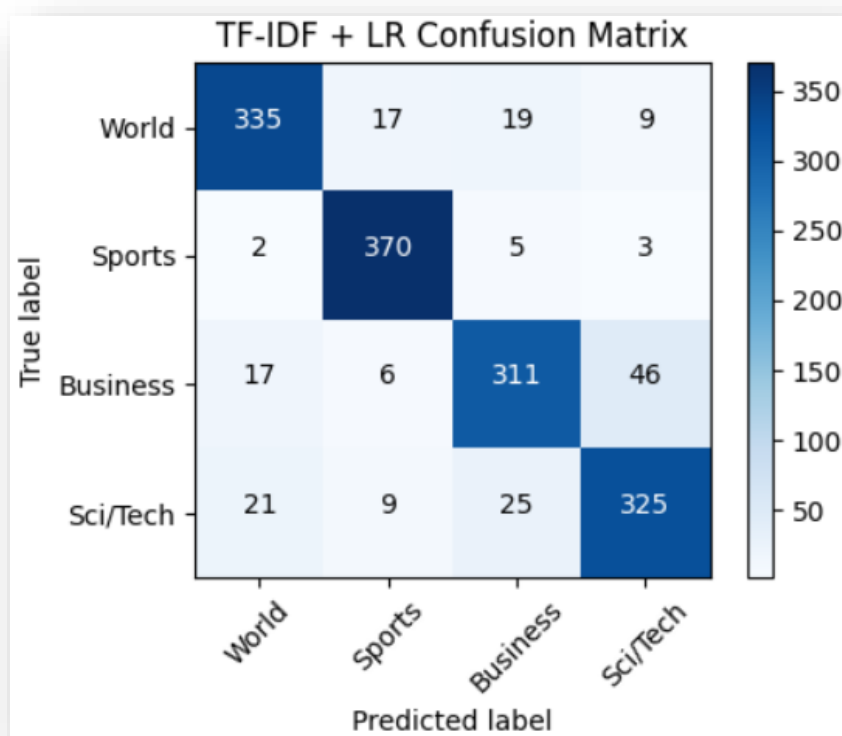

Figure 1 - TF-IDF + Logistic Regression

● شکل ۱ — TF-IDF + Logistic Regression (Figure 1)

در TF-IDF الگوی خطا نشان می‌دهد بیشترین ابهام بین **Sci/Tech** و **Business** رخ می‌دهد به طور مشخص، **Business** → **Sci/Tech** = 46 یعنی حدود ۱۲.۱٪ از خبرهای **Business** به اشتباه **Sci/Tech** تشخیص داده شده‌اند و **Sci/Tech** → **Business** = 25 یعنی حدود ۶.۶٪ از **Sci/Tech** به **Business** تبدیل شده است این عدم تقارن می‌تواند ناشی از این باشد که بسیاری از متن‌های **Business** شامل واژه‌ها و مفاهیمی هستند که در **Sci/Tech** هم زیاد دیده می‌شوند (مثلاً شرکت‌ها، محصولات، فناوری و بازار) درباره هدف خاص تمرین میزان اشتباه **World** و **Business** در این روش نسبتاً کنترل شده است؛ **World** → **Business** = 19 و **Business** → **World** = 17 که هر دو نزدیک به ۵٪ هستند بنابراین TF-IDF بیشتر در مرز **Business/SciTech** آسیب می‌بیند تا در مرز **World/Business**.

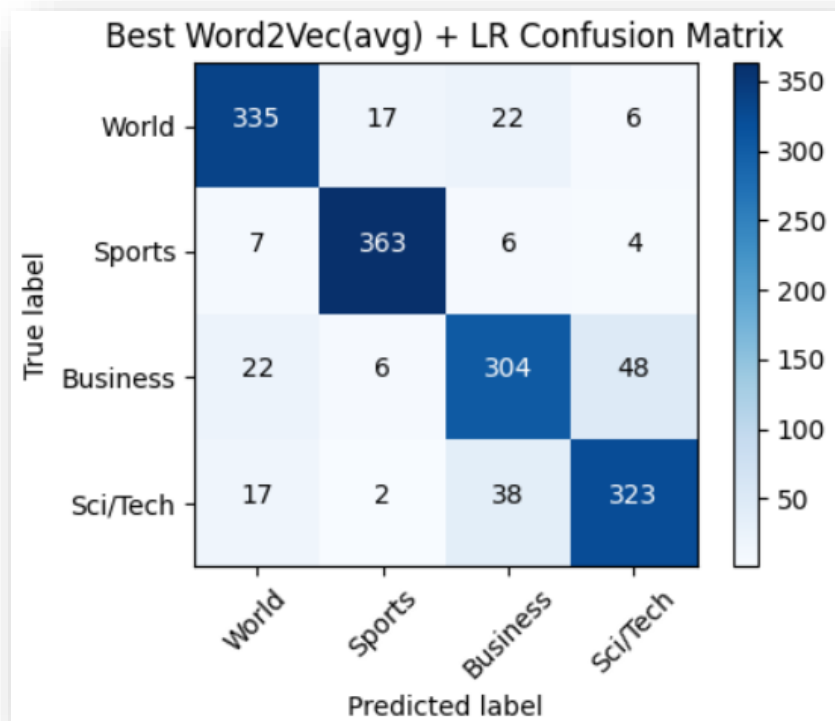

Figure 2 - Best Word2Vec(avg) + Logistic Regression

● شکل ۲ — Best Word2Vec(avg) + Logistic Regression (Figure 2)

در Word2Vec(avg) اختلاف Business و Sci/Tech پررنگ‌تر می‌شود و این دقیقاً با ماهیت «میانگین‌گیری embedding‌ها» سازگار است چون میانگین‌گیری معمولاً وزن ویژه‌ای برای واژه‌های کلیدی بسیار تمایزبخش مثل TF-IDF قائل نیست و حضور واژه‌های عمومی‌تر می‌تواند اثر کلیدواژه‌ها را رقیق کند در این روش مقدار 48: Sci/Tech و Business → Sci/Tech و 38: Business → است؛ یعنی در هر دو جهت خطا قابل توجه است و به خصوص جهت Sci/Tech → Business نسبت به TF-IDF افزایش پیدا کرده است علاوه بر آن اشتباه بین World و Business نیز کمی بیشتر دیده می‌شود (World → Business = 22 و Business → World = 22) یکی از تفسیرهای منطقی این وضعیت هم‌پوشانی معنایی زیاد بین Business و Sci/Tech در فضای برداری و همچنین اثر OOV بالاتر Word2Vec در مقایسه با GloVe است که می‌تواند کیفیت بردار سند را کاهش دهد.

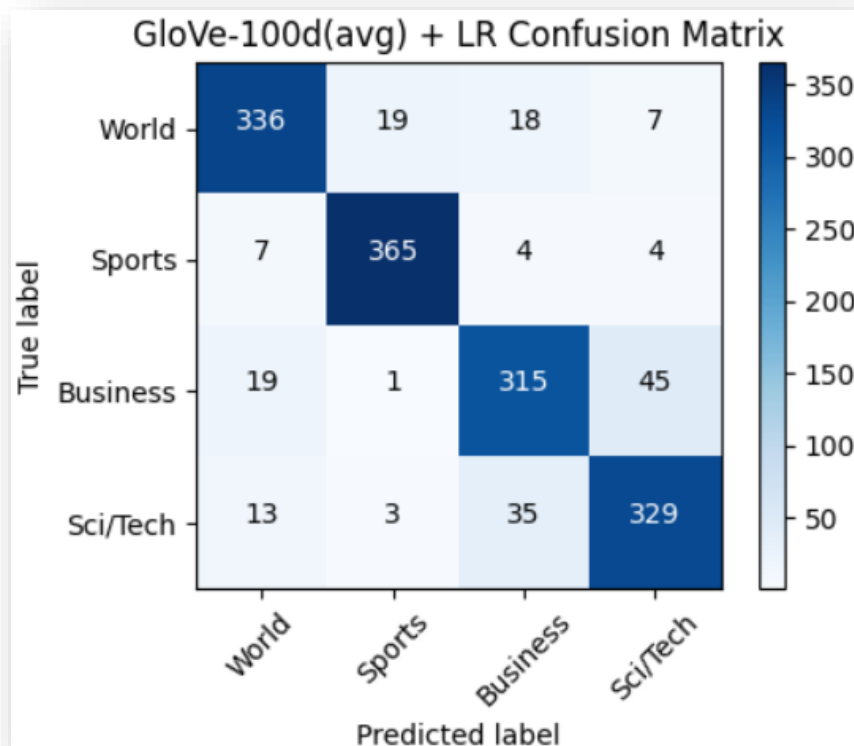

Figure 3 - GloVe-100(avg) + Logistic Regression

● شکل ۳ — GloVe-100(avg) + Logistic Regression (Figure 3)

در **GloVe(avg)** بهترین عملکرد کلی دیده می‌شود و بخشی از خطاهای **Word2Vec** کاهش یافته است هرچند بزرگ‌ترین منبع خطا همچنان **Business/SciTech** است اما مقادارها کمی کمتر و پایدارتر هستند: $\text{Business} \rightarrow \text{Sci/Tech} = 45$ و $\text{Sci/Tech} \rightarrow \text{Business} = 35$ این نتیجه با کمتر **GloVe** نیز هم‌خوان است چون وقتی واژه‌های بیشتری پوشش داده شوند میانگین بردارها نماینده‌ی بهتری از متن می‌شود و طبقه‌بند تصمیم دقیق‌تری می‌گیرد برای **World/Business** نیز اعداد نزدیک به **TF-IDF** باقی می‌ماند ($\text{Business} \rightarrow \text{World} = 19$ و $\text{World} \rightarrow \text{Business} = 18$) که نشان می‌دهد **GloVe(avg)** در این مرز حساس عملکردی تقریباً هم‌سطح **TF-IDF** دارد و از **Word2Vec(avg)** بهتر است.

در مجموع **Confusion Matrix**‌ها نشان می‌دهند که در هر سه روش مرز **Business** و **Sci/Tech** اصلی‌ترین نقطه ابهام است و مرز **World** و **Business** خطای ثانویه محسوب می‌شود تفاوت مهم این است که **TF-IDF** معمولاً خطاهای $\text{Sci/Tech} \rightarrow \text{Business}$ کمتری دارد، **Word2Vec(avg)** این خطاها را افزایش می‌دهد و **GloVe(avg)** با پوشش واژگانی بهتر و نمایش پایدارتر، بخشی از این افزایش را جبران می‌کند.

۷) تحلیل نهایی: چرا TF-IDF بهتر/بدتر از میانگین embedding هاست؟

TF-IDF معمولاً برای طبقه‌بندی موضوعی اخبار قوی است چون به کلمات کلیدی هر حوزه وزن بالا می‌دهد و واژه‌های عمومی را کم‌اثر می‌کند در مقابل میانگین embedding ها ترتیب و ساختار جمله را حذف می‌کند و همچنین سیگنال کلیدواژه‌ها را در میانگین رقیق می‌سازد بنابراین در کلاس‌هایی با هم‌پوشانی معنایی (مانند Business و Sci/Tech) احتمال اشتباه بالاتر می‌رود با این حال GloVe(avg) به دلیل آموزش روی داده بزرگ و پوشش واژگانی بهتر (OOV کمتر) توانست در این اجرا کمی بهتر از TF-IDF ظاهر شود و نشان دهد حتی یک نمایش ساده میانگین اگر embedding با کیفیت و پوشش مناسب داشته باشد می‌تواند رقابتی باشد.

۸) جمع‌بندی

در این تمرین سه روش نمایش متن برای طبقه‌بندی اخبار با Logistic Regression مقایسه شد GloVe-100(avg) بهترین نتیجه را به دست آورد و TF-IDF بسیار نزدیک به آن بود در حالی که Word2Vec(avg) ضعیف‌تر عمل کرد تحلیل Confusion Matrix نشان داد بزرگ‌ترین ابهام در هر سه روش بین Business و Sci/Tech رخ می‌دهد و اشتباه World↔Business کمتر اما قابل مشاهده است مدیریت OOV مطابق الزام تمرین انجام شد (حذف توکن‌های OOV و بردار صفر برای اسناد کاملاً OOV) و تفاوت OOV بین Word2Vec و GloVe یکی از عوامل مهم در تفسیر تفاوت نتایج بود.